

Úvodem

Vážení čtenáři, v knize *Mnichovská zrada, nebo pražský krach?* se po deseti letech od publikování stejnojmenné eseje znovu zabývám nedostatečně objasněnými příčinami a okolnostmi rozpadu sotva dvacetileté Československé republiky v září a říjnu 1938. Připomínám, že českoslovenští političtí vůdci v čele s prezidentem Edvardem Benešem po krachu vlastní neprozíravé zahraniční politiky přenechali protiústavně část státního území sousední Německé říši (a posléze i dalším státům), čímž posunuli po staletí platné české historické hranice a předznamenalí zkázu tzv. první republiky.* Zároveň zdůrazňuji, že Beneš a spol. zdůvodňovali své pozdější vazalství vůči Sovětskému svazu a spojení s českými a slovenskými komunisty, jakož i nastolení poválečné diktatury Národní fronty, zastírací legendou o „mnichovské zradě“ kryjící mimo jiné i Benešovu „pražskou vlastizradu“ ze září 1938.

Hlavním tématem knihy je podrobné vylíčení průběhu a doložení mimořádného významu tajné diplomatické mise člena československé vlády Jaromíra Nečase uskutečněné na žádost prezidenta Beneše v polovině září 1938. Česká veřejnost se zde může poprvé seznámit se všemi podstatnými podrobnostmi o tom, jak čtrnáct dní před nechvalně známou mnichovskou konferencí (o níž

* Dne 30. září 1938 časně ráno byl československé vládě oznámen výsledek mnichovské konference předsedů vlád Francie a Velké Británie s vůdci Itálie a Německa požadující přenechání části československého území Německé říši. V 9:30 se na Pražském hradě sešli zástupci českých vládních politických stran s prezidentem Benešem, který s nimi na základě posudků vojenského velení [přednesených generály Ludvíkem Krejčím a Karlem Husárkem] hovořil o tom, jak by se situace vyvíjela v případě války a jak v případě přijetí mnichovského ultimáta. Po poradě, na které byli přítomni také předseda vlády generál Jan Surový a generálové Krejčí a Husárek, bylo rozhodnuto mnichovské podmínky přijmout. Toto rozhodnutí poté na následné poradě s prezidentem (11:45 – 12:00 hod.) schválila (automaticky) také vláda, která předtím (9:45 – 11:30 hod.) jednala odděleně v Kolovratském paláci. Ve 12:30 přijal ministr zahraničí Československé republiky Kamil Krofta vyslance Francie, Itálie a Velké Británie. Řekl jim: „Jméno prezidenta a své vlády prohlašuji, že se podrobujeme rozhodnutí, k němuž došlo v Mnichově bez nás a proti nám. Nevím, budou-li mít z tohoto rozhodnutí učiněného v Mnichově, prospěch vaše země, ale jistě nejsme poslední, po nás budou postiženi jiní.“ (*Mnichov v dokumentech*, Praha 1958). Všichni českoslovenští politici a státní zaměstnanci, kteří se na odevzdání státního území podíleli, porušili *Ústavní listinu Československé republiky*, kde v § 3, odst. 1 stálo: „Území Československé republiky tvoří jednotný a nedílný celek, jehož hranice mohou být měněny jen ústavním zákonem“ a dále v § 33: „K usnesení o vypovědění války, ke změně této ústavní listiny a jejich součástí je třeba třípětinové většiny všech členů v každé sněmovně.“

Češi od doby jejího konání diskutují), vyslal československý prezident k francouzské vládě posla, jehož prostřednictvím tajně a z vlastní vůle nabízel Adolfu Hitlerovi část československého území s československými obyvateli německé národnosti žijícími na tomto i dalším území. Předkládaná fakta a to, co z nich vyplývá, zároveň rozporují historiografickou fikci o českých politických dějích 20. století, zkonstruovanou a udržovanou po listopadu 1989 většinou českých postkomunistických historiků jako nástroj „politiky polopaměti“ kodifikující tzv. moderní českou státnost (vzešlou z transformace komunismu v postkomunismus).*

Knihu jako celek tvoří aktualizovaná verze historické eseje, kterou jsem pod stejným názvem publikoval v letech 2008 a 2009 v několika periodikách (mj. *Střední Evropa*) a na internetových stránkách (mj. *RC Monitor*). K doplněnému, rozšířenému a přehledněji členěnému původnímu textu je připojen soubor příloh rozdělený do pěti částí a vložený dodatek – memento. V první části příloh je představeno několik dokumentů z roku 1938 dokládajících záměry Sudetoněmecké strany a jejího předsedy Konrada Henleina, ale i odlišné cíle sudetoněmeckých sociálních demokratů a křesťanských sociálů. Druhá část je zaměřena na osobnost Jaromíra Nečase – mj. obsahuje i dosud nepublikovaná plná znění jak posledního Nečasova dopisu Edvardu Benešovi z července 1943,

* K zmíněné historiografické fikci patří mj. i vyfabulované mýty vztahující se k (pro Čechy a Slováky) osudnému desetiletí 1938–1948, s nimiž částečně souvisí a které neguje obsah této knihy: 1) Mýtus o „mnichovském traumatu“ Edvarda Beneše (z údajné zrady západních spojenců) legitimizující jeho sovětofilství, podbízení se Stalinovi a závazky sovětským, českým a slovenským komunistům – reálně šlo o trauma ze zkompromitovanosti selháním vlastní politiky, protiústavním kapitulantsstvím a především tajnou diplomacií rovnající se velezradě (resp. podle současné terminologie vlastizradě či rozvracení republiky); 2) Mýtus o pozitivním významu Benešova tzv. Státního zřízení ČSR v emigraci během druhé světové války, které údajně vybojovalo obnovení předmnichovského Československa – reálně šlo o autokratickou politickou organizaci uznanou pro dobu války západními Spojenci a podporovanou Sověty a o poválečný stát diskontinuitní s meziválečným státem, resp. falzifikát meziválečného státu (stejný název, ale odlišný geografický a politický či státoprávní obsah) tj. stát s autoritativně-totalitním režimem levicového typu; 3) Mýtus o legitimitě a údajné demokratičnosti či dokonce právnosti tzv. třetí republiky (duben 1945 – únor 1948) – reálně šlo o diktaturu koalice politických stran tzv. Národní fronty s radikálně levicovým programem, jejíž představitelé jsou zodpovědní za těžké zločiny včetně následného amnestování jejich podstatné části. Součástí české historiografické fikce je také zdůvodňování nastolení poválečné diktatury Národní fronty a vysvětlování s ní spojených tragédií potažmo únorového komunistického převratu jednak údajnou sociálně-politickou evolucí (a z ní plynoucí „vůli lidu“) údajně determinovanou předmnichovskou sociální nestabilitou, mnichovskou zradou Západu a válečným utrpením a jednak údajně determinující poválečnou mezinárodní situaci. Nejvýstižnějšími názvy pro interpretační ideová schémata české historiografie, která prezentují českou a slovenskou cestu do katastrofy v tomto hegelovsko-marxistickém pojetí, jsou „nacionálmарxismus“ a „marxhumanismus“. (K tématu viz Jan CHOLÍNSKÝ: Edvard Beneš, lidová demokracie a moderní česká státnost v podání současných českých historiků. *Střední Evropa*, 2013, č. 138, s. 61–136; Jan CHOLÍNSKÝ: Dva trendy současné historiografie českých soudobých dějin – zastírání příčin nastolení komunistické vlády v únoru 1948 a směřování k legitimizaci komunistického režimu 1948–1989. Příspěvek k 70. výročí česko-slovenského pádu do sovětského područí. In: *Češi v bojích o minulost*, Nakladatelství Díllo, Kladno 2019).

tak i Nečasovy zprávy o osudné misi sepsané v témže roce proti vůli Beneše, který na Nečase naléhal, aby celou věc prezentoval jako svou vlastní iniciativu. Třetí část je souborem chronologicky sestavených diplomatických dokumentů vztahujících se k mezinárodní dimenzi vrcholící československo-německé krize v září 1938, který je ještě doplněn dobovým deníkovým záznamem generála Lva Prchaly (20. září 1938), soukromou korespondencí Edvarda Beneše (1938, 1939) a opožděným veřejným svědectvím diplomata Štefana Osuského (1967). Čtvrtá část je výňatkem z knihy renomovaného slovenského historika profesora Róberta Letze – objasňuje situaci po mnichovské krizi a přechod Slovenska k Slováky dlouho marně očekávané samosprávě.

V páté části jsou zařazeny články z českých exilových periodik z období komunistické vlády v Československu, v nichž významní čeští publicisté z pravostranné části exilového hnutí reflektovali mnichovskou problematiku. Rudolf Kopecký (1893–1981) byl dlouholetým redaktorem českého vysílání britské rozhlasové stanice BBC, zakladatelem exilové Československé národní demokracie, redaktorem několika exilových periodik a nejvýznamnějším českým exilovým žurnalistou pravicové orientace. Stanislav Berton (nar. 1924) byl po únoru 1948 členem a publicistou Českého národního výboru generála Lva Prchaly a později výrazným badatelem zaměřeným na český protinacistický odboj. Profesor Jan Francis Tríska (1922–2003) byl českoamerický politolog, v letech 1978–1980 a 1990–1992 zastával funkci předsedy významné „československé“ exilové organizace Společnost pro vědy a umění. Profesor Josef Kalvoda (1923–1999) byl renomovaný českoamerický historik a politický analytik a současně jeden z vůdčích představitelů českého protikomunistického odboje v zahraničí.

S problémem osudné mise ministra sociální péče Ing. Jaromíra Nečase jsem se poprvé setkal v polovině devadesátých let minulého století, když jsem se badatelsky zabýval problematikou politických příčin a zákulisí komunistického převratu v Československu. V roce 1998 jsem se díky zprostředkování historika Josefa Kalvody seznámil s MUDr. Otakarem Zoufalým, synovcem Jaromíra Nečase, žijícím v obci Neubulach ve Spolkové republice Německo. Dr. Zoufalý mi ochotně poskytl své vědomosti a věnoval kopie dokumentů ze svého archivu, během mé návštěvy Neubulachu v létě 2000 jsme na magnetofonovou kazetu natočili dlouhý rozhovor na dané téma. Když jsme se loučili, byl jsem rozhodnut, že až k tomu bude vhodná příležitost, napíši o Nečasově misi obsáhlejší pojednání.

V roce 2008 jsem navštívil tři odborné konference na téma „Československo a Mnichov 1938“ (jedna z nich proběhla v prostorách Senátu Parlamentu České republiky), na kterých vystoupili vlivní čeští historikové. Ač k tomu témata jejich referátů přímo vybízela, o Nečasově misi nepadlo z jejich strany ani slovo – to bylo pro mě impulsem, abych vyhledal dokumentaci, kterou mi předal dr. Zoufalý s nahrávkou našeho rozhovoru a sepsal, co je mi o Nečasově misi známo. Po deseti letech mohu k nynější situaci dodat, že v odborných publikacích se sice jakési namátkové, případně nejasné zmínky o Nečasově misi začaly objevovat, ale její skutečný význam je stále bagatelizován. Zcela zamlčována pak je klíčová souvislost, že Beneš byl zorganizováním Nečasovy mise zkompromitován a vzhledem k existenci korunního důkazu (tj. jeho ručně psaných pokynů pro Nečase) byl vydíratelný.*

V roce 2018 vyšly u příležitosti stého výročí vzniku československého státu v nakladatelství Libri a Nakladatelství Lidové noviny dvě rozsáhlé kolektivní monografie o Československu. Přestože se v této knize poměrně obsírně zabýváme postoji českých historiků, připojuji i v jejím úvodu komentář k neaktuálnějšímu podání tématu v reprezentativně vyhlížejících publikacích, za nimiž stojí státní vědecké instituce. (V prvním případě jde o Historický ústav Akademie věd České republiky a ve druhém o Masarykův ústav a Archiv Akademie věd České republiky.)

V první ze zmíněných knih (Jindřich DEJMEK a kol.: *Československo. Dějiny státu*) věnované i nástupnickým státům první republiky (až do roku 1992) je o Nečasově misi zastřená zmínka v běžném textu na straně 249 (z celkového počtu 950 stran) a v připojené spíše matoucí než vysvětlující poznámce pod čarou. V textu je uvedeno: „Podobné úvahy [o přenechání části československého

* Pokud by pravda o Nečasově misi vyšla najevo, Edvard Beneš mohl být (ať už jako prezident, bývalý prezident, nebo exilový prezident) obviněn z porušení ústavy a z velezrady. Pokud by byl uznán vinným, ztratil by přinejmenším (tj. podle meziválečného československého práva – viz *Zákon č. 36/1934 Sb.*), dle kterého byl prezident vyňat z trestní odpovědnosti) prezidentskou funkci a způsobilost k jejímu dalšímu nabytí (podle § 67 ústavy). Čin velezrady byl definován jako „Úklady o republiku“ v § 1 *Zákona č. 50/1923 Sb., na ochranu republiky*, mj. slovy: „Kdo se pokusí [...] přivtělit cizímu státu území republiky neb odtrhnouti od něho jeho část.“ Pokud by ovšem Beneš byl po skončení války souzen (podle poválečného československého práva) na základě vlastního prezidentského retribučního dekretu o Národním soudu (*Dekret č. 17/1945 Sb.*) a stejným způsobem, jako to bylo běžné a jako tomu bylo například u druhorepublikového předsedy vlády Rudolfa Berana, hrozilo by mu mnohaleté vězení, ne-li trest smrti. V § 1 Hlavy I. zmíněného dekretu byla vymezena trestní odpovědnost: „Kdo se v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) dopustil na území republiky nebo mimo ně“ některého z činů definovaných v zákonu na ochranu republiky z roku 1923, měl být potrestán přísněji vymezenými tresty. Beneš i Nečas mohli být stíháni pro úklady o republiku (trest smrti), pro přípravu úkladů a pro ohrožení bezpečnosti republiky (těžký žalář od dvaceti let až na doživotí a za okolností zvláště přitěžujících smrt). V § 18 bylo dále upřesněno: „Dobou zvýšeného ohrožení republiky rozumí se doba od 21. května 1938...“

území Německu] se v britských vládních kruzích vyskytly již dříve a možnost odstoupení určitých, ovšem relativně nevelkých teritorií (výměnou za transfer části Němců z hlubšího vnitrozemí) koneckonců tajně připouštěl i Beneš, který tuto koncepci vtělil do svého tajného páteho „plánu“. Zmíněné „podobné úvahy“ ani „britské kruhy“ nejsou konkretizovány. V poznámce pod čarou stojí, že v polovině září Beneš pověřil Nečase, aby odjel do Paříže a Londýna a „tam v části politických kruhů tajně naznačil, že ČSR by byla ochotna vzdát se v krajním případě“ vymezeného území výměnou za odsun Němců z vnitrozemí.

K Dejmkovým formulacím připojuji následující dodatek. Za prvé, z hlediska Benešovy tajné nabídky území vlastního státu jinému státu, tedy porušení zákona a československé ústavy, již jako prezident přísahal dodržovat, je nepodstatné, o čem uvažovali „představitelé britských vládních kruhů“, o jak velké území šlo a zda se Beneš současně pokoušel o odsun československých občanů německé národnosti z vnitrozemí. Za druhé, Beneš Nečase neposlal k „části politických kruhů“, jak píše Dejmek, ale s poselstvím pro francouzskou a britskou vládu. A za třetí, Nečasovým úkolem nebylo Francouzům a Britům něco „tajně naznačovat“, ale požádat francouzskou a britskou vládu o zprostředkování Benešovy nabídky československého státního území s československými obyvateli Hitlerovi.

Ve druhé zmíněné publikaci (Dagmar HÁJKOVÁ – Pavel HORÁK, eds.: *Republika Československá 1918–1939*) píše na straně 915 (z celkových 1020 stran) o obsahu Nečasovy mise stručně ve dvou souvětích historik Vít Smetana s adekvátním dovětkem, že „francouzským i britským politikům se poté celý problém jevil už jen jako ‚otázka kvantity‘“ (tj. nikoli zda bude území odstoupeno, ale kolik území bude odstoupeno). Smetana ovšem rezignoval na uvedení souvislostí, včetně Benešovy zkompromitovanosti pro další politické působení a jejích potenciálních i reálných důsledků. Nelze si také nepovšimnout Smetanovy zavádějící terminologie ve formulaci „takzvaný pátý či Nečasův plán“. Zjevně nejde o překlep, protože stejný výraz použil autor i ve své nedávno vydané monografii (*Ani vojna, ani mír*, 2016), kde se na straně 21 vyskytuje doslovně stejná formulační chyba – „takzvaný ‚pátý‘ či Nečasův plán“. Pozoruhodné je, že tutéž nesprávnou formulaci používá také českoamerický historik Igor Lukeš na dvou místech své monografie (viz *Československo mezi Stalinem a Hitlerem*, 2018, s. 287 a 304), když píše o „takzvaném pátém či Nečasově plánu“ a o tom, že „Beneš narážel na Nečasův plán“.

Na obálce knihy *Mnichovská zrada, nebo pražský krach?* je umístěna symbolická* fotografie z 31. prosince 1937, na níž jsou zachyceni dva vůdčí českoslovenští státníci spjatí s událostmi, o nichž kniha pojednává – Edvard Beneš již jako prezident (od prosince 1935) a Milan Hodža jako předseda vlády (od listopadu 1935). Oba sehráli hlavní role v osudných zářijových dnech roku 1938 a posléze oba ještě před koncem roku opustili Československo (Beneš emigroval v říjnu do Anglie a Hodža v prosinci do Švýcarska). Po rozpadu druhorepublikového Česko-Slovenska na samostatný Slovenský stát a německý Protektorát Čechy a Morava se v zahraničí oba politici dostali do sporu – Beneš nejprve odmítl Hodžův program slovenské autonomie a federalizace střední Evropy a později se postaral o Hodžovu politickou marginalizaci. Hodža vymanévrovaný z československé exilové politiky odešel do Spojených států, kde ještě stačil prezentovat svou alternativní koncepci středoevropské federace, ale celý rok před koncem války v červnu 1944 zemřel. Beneš se sice se Stalinovou dočasnou pomocí po válce dostal na výsluní popularity, ale brzy byl donucen – tentokrát komunisty – znovu kapitulovat. Hodžu přežil o pouhé čtyři roky.

Katastrofální završení meziválečné československé zahraniční politiky a zkázu první republiky dokumentuje fotografie na zadní straně obálky – bývalý legionář, armádní generál, ministr obrany a Benešovi oddaný předseda loutkové vlády Jan Syrový, do něhož značná část československých občanů vkládala iluzorní naděje spojené s obranou vlasti, vítá dne 16. března 1939 na Pražském hradě hlavního iniciátora a aktéra okupace českých zemí proměněných v německý protektorát...

* Těžištěm prvorepublikové politické moci bylo oboustranné pragmatické spojení Hradu s agrární stranou a loajalita mezi prezidentem Tomášem G. Masarykem a agrárnickým vůdcem Antonínem Švehlou. Po Švehlově smrti (1933) a Masarykově abdikaci (1935) ovšem větší část představitelů agrární strany nejprve odmítla „Masarykova následníka“ Beneše a představila vlastního prezidentského kandidáta – významného botanika, někdejšího rektora Karlovy univerzity (1921–1922) a senátora za národní demokracii (1922–1929) profesora Bohumila Němce. Avšak po dramatickém zákulisním vývoji před prezidentskou volbou – který nejspíše rozhodla paradoxní intervence Vatikánu ve prospěch Beneše (matrikového katolíka a zároveň svobodného zednáře) u katolické Hlinkovy slovenské lidové strany – agráři od podpory protikandidáta Němce ustoupili a volili Beneše. Spojení Hradu s agráři tak sice přetrvávalo do roku 1938, ale bylo narušeno Hodžovými ambicemi (byť v polovině třicátých let zůstaly na mezinárodní scéně bez kladné odezvy) propagovat a prosazovat vlastní geopolitickou strategii s akcentem na spolupráci států střední Evropy – tj. strategii, která nesouzněla s dlouhodobým zaměřením Beneše. Za paradox lze z časového odstupu považovat také to, že v agrární straně stál za Benešem právě slovenský stranický lídr Milan Hodža.

státu do Společnosti národů a Versailleského mírového systému, který ovšem přestal spolehlivě zajišťovat československé hranice už v roce 1925. Následné „náhradní“ zajišťování bezpečnosti státu spojenectvím s totalitním Sovětským svazem bylo od počátku pouhou fikcí.

Za druhé, dějiny ukázaly, že hlavní československý zahraničněpolitický architekt (tj. ministr zahraničí a druhý československý prezident E. Beneš) nebyl charakterově, psychicky ani intelektuálně kompetentní, právě naopak – domníval se, že je vyvolen prozřetelností vést český národ a že je vyvázán z etických a právních kategorií, přičemž zákeřnost pod ochranou mocných a slabošství v kritické situaci vydával za vědeckou politiku. Jeho „kompetenci“ dokládá – byť jedna epizoda jistě není důkazem výše uvedeného – svědectví novináře (tehdejšího zahraničněpolitického zpravodaje deníku *Národní listy*) Rudolfa Kopeckého zaznamenané v pamětech tohoto nestora české nesocialistické žurnalistiky. Šlo o osobní setkání s Benešem v roce 1925, poté co se Kopecký vrátil z delšího studijního pobytu v Německu a napsal povinný referát pro ministerstvo zahraničí o tamní situaci, načež byl pozván na schůzku s ministrem.

Podle Kopeckého svědectví Beneše poznatky ze stáže nezajímaly, ministr mu po úvodních frázích o důležitosti Německa začal sdělovat své vlastní názory: „Dr. Beneš mi vyložil, že výmarská koalice – jež se v tu dobu začínala bortit – je neotřesitelná, [Alfred] Hugenberg (vůdce německé nacionální strany a jeden z největších novinářských podnikatelů Německa, jehož tisk zaplavoval denně a týdně celé Německo) je jen kšeftář, který jenom předstírá, že má vliv, v Bavorsku je nebezpečím – ovšem ne nepřekonatelným – katolický klerikál, ministerský předseda [Gustav] von Kahr a ne [Adolf] Hitler s [Erichem] Ludendorffem apod.“ Kopecký dále napsal: „Musím doznat, že na mne působila tato schůzka dojmem přímo otřesným. [...] Odešel jsem s nepříjemným pocitem, že v ministerstvu zahraničí žijí všichni, od posledního referenta až k ministru zahraničí, ve vysněném světě, v němž se všechno děje podle jejich přání a všechno se řídí jejich docela mimořádnou moudrostí. Viděli světla, kde nebyla, neviděli stíny, kde byly. [...] V každém případě tato schůzka posílila mé pochybnosti o naší zahraniční politice, jež je v rukou člověka neochotného nebo neschopného vůbec vyslechnout názory odchylnující se od těch, jež si sám vytvořil na základě informací dodaných mu lidmi, znajícími jeho nechuť slyšet něco, co se přičí jeho utkvělým představám“ (*Vzpomínky starého novináře*, V., strojopis, s. 67–68).

Vzpomínka armádního generála Lva Prchaly* „na podvodné manévry, jichž jsme byli svědky při presidentských volbách v roce 1935“:

„Tehdy bylo objeveno, že kandidát – pravidelný dopisovatel volnomyšlenkářských listů z doby před první světovou válkou – byl odjakživa věrným synem církve římskokatolické. Vedení Československé strany lidové a její zprostředkovatelé se přičinili všemi způsoby, aby o tom přesvědčili Vatikán. V Římě tomu uvěřili a naléhavě doporučili katolickým členům Národního shromáždění ČSR, aby hlasovali pro tohoto kandidáta – dr. E. Beneše. Po presidentské volbě se mi čirou náhodou poodhrnul cíp opony, jež zakrývala skutečnost. Vycházel jsem právě po zvolení dr. Beneše prezidentem z Vladislavského sálu na Hradě pražském, když tu náhle zaslechnu známý mně hlas v netajeném radostném vzrušení. ‚To se nám to povedlo!‘ – zní lahodnou ruštinou pronesená věta. Neklamal jsem se – je to opravdu sovětský vyslanec Alexandrovskij,¹⁾ který si vesele mnul ruce. Opojení nad úspěchem bylo silnější než diplomatická zdrženlivost, kterou jsem u něho vždy dříve pozoroval. Tato ruská slova mi otevřela oči! Když jsem se v roce 1933 vzdal funkce místonáčelníka československého generálního štábu a odjel na slovenský východ, vzdalil jsem se hodně i všemu, co se v Praze odehrávalo. Byl jsem voják, ne politik, nebyl jsem v žádné straně, ale muselo mne zajímat, jak se vyvíjí zahraniční i vnitropolitické záležitosti. Když jsem [o dva roky později] jel vlakem z Košic do Prahy, setkal jsem se se slovenskými poslanci a senátory. Dozvěděl jsem se, že Hlinkova strana bude při presidentských volbách pravděpodobně hlasovat pro Beneše. Překvapilo mne to, a proto jsem po příjezdu do Prahy pátral po příčině Hlinkova obratu k Hradu a Benešovi. Dozvěděl jsem se, že Vatikán doporučil Hlinkovi volit Beneše.²⁾ Po náhodném vyslechnutí slov vyslance Alexandrovského však mi bylo jasno, že Beneš je kandidátem Stalinovým! Uvědomil jsem si, že je vyloučeno, aby Vatikán vědomě doporučoval kandidáta bolševiků. Vysvětlení bylo nasnadě: Vatikán se tu stal obětí neslýchaného podvodu!³⁾

* Lev Prchala (1892–1963) patřil mezi nejvyšší vojenské velitele v meziválečném Československu, v květnu 1939 se stal zakladatelem českého protinacistického odboje v Polsku, od března 1943 přijal v Londýně post předsedy zahraniční protinacistické odbojové skupiny Česká národní jednoty stojící v opozici proti Benešovu Prozatímnímu státnímu zřízení ČSR v emigraci, od dubna 1945 působil jako předseda exilového Českého národního výboru v Londýně, v červenci 1945 byl Benešovou a Gottwaldovou „košickou“ vládou Národní fronty degradován na vojína. K Prchalovým osudům viz Jan CHOLÍNSKÝ: Lev Prchala – generál nebo voják? *Památ národa* (Bratislava), 2019, č. 1.